

dr hab. Krzysztof Chróścielewski
krzysztof.chroscielewski@asp.lodz.pl

Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi

Wydział Sztuk Projektowych

Instytut Wzornictwa

ul. Wojska Polskiego 121

91-726 Łódź

RECENZJA

pracy habilitacyjnej, dorobku artystycznego oraz działalności dydaktycznej Pana dr Wojciecha Wesołka sporządzona w związku z przewodem habilitacyjnym w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, wszczętym przez Akademię Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Podstawą do sporządzenia niniejszej oceny jest decyzja Rady Doskonałości Naukowej, wyrażona w piśmie nr Z8.400.22.2024 z dn. 30.10.2024 r., w którym wyznaczono mi rolę recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym Pana dr. Wojciecha Wesołka.

Opinię sporządziłem opierając się na przesłanej dokumentacji, w skład której wchodzi:

1. Zeszyt zatytułowany *AUTOREFERAT Projekty wzornicze jednostek pływających*:
 - jacht żaglowy (*Legion 360 w wersji mieczowej*)
 - katamaran motorowy (*CX-42 POWER*)
 - jacht motorowy (*GT 44-CX SHARK*)
2. Zeszyt zatytułowany *PORTFOLIO 2008-2024*
3. Komplet dokumentacji w tym postępowaniu, zapisany w formie elektronicznej.

Podstawowe dane

Pan dr Wojciech Wesołek urodził się 1982 roku w Kępnie. Po ukończeniu Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych rozpoczął studia na Wydziale Architektury Wnętrz i Wzornictwa na Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Ukończył je w 2008 roku z wyróżnieniem za magisterską pracę dyplomową pt. „Pojazdy świata gry komputerowej”. W tym samym roku rozpoczął swoją pracę na macierzystej uczelni jako prowadzący zajęcia na kursie Komputerowego Wspomagania Projektowania oraz jako asystent w Pracowni Projektowania Środków Transportu. Wykonał również swój pierwszy projekt wzorniczy jachtu i tym samym rozpoczął, trwającą do dziś, współpracę z przemysłem stoczniowym. Od 2012 do 2018 zrealizował, dzięki finansowaniu z funduszy Unii Europejskiej, prace badawcze i rozwojowe łodzi specjalnego przeznaczenia oraz zdalnie sterowanych robotów do prac budowlanych w międzyuczelnianym zespole składającym się z pracowników naukowo-dydaktycznych Politechniki Wrocławskiej oraz Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu.

W 2016 roku uzyskał na macierzystej uczelni stopień doktora sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki projektowe. Tematem projektu doktorskiego był „Pojazd elektryczny wykorzystujący energię światła słonecznego”. Objął również funkcję kierownika Pracowni Projektowania Środków Transportu. Od tegoż roku współpracuje ze stoczniami jachtowymi w ramach „Programu Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej” prowadzonego przez Wrocławskie Centrum Akademickie. W ramach tych działań realizuje projekty związane z wdrażaniem nowoczesnych usług

wzorniczych w przemyśle okrętowym w zakresie opracowywania koncepcji użytkowych i stylistycznych statków pasażerskich, jachtów i promów towarowo - osobowych.

Ta imponująca aktywność zawodowa i naukowa oraz jakość dokonań projektowych znalazła uznanie branży jachtowej, partnerów biznesowych i środowiska naukowego, czego wyrazem są liczne nagrody i wyróżnienia. W 2018 roku otrzymał pierwszą nagrodę w kategorii profesjonalnej - nowy projekt na międzynarodowym konkursie Millenium Yacht Design Award 2018 za projekt jachtu RAT 120, w latach 2009 i 2010 był laureatem nagrody Grand Prix Machina Design, otrzymał również wyróżnienie specjalne w kategorii profesjonalnej w międzynarodowym konkursie Milenium Yacht Design Award 2010 za koncepcyjny projekt jachtu WW 60 NET. W 2012 roku za dorobek projektowy Pan dr Wojciech Wesolek otrzymał stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnego młodego naukowca.

Ocena autoreferatu

Przedstawiony do oceny autoreferat jest zbiorem informacji dotyczących zarówno zebranych doświadczeń zawodowych, stosowanej w nich metodyki, środków i warsztatu zawodowego jak również wartości i idei ważnych dla habilitanta w obszarze projektowania. Bogate doświadczenie habilitanta obejmuje zarówno pracę samodzielną, w zespołach z projektantami wzornictwa jak również w interdyscyplinarnych zespołach z naukowcami Politechniki Wrocławskiej i specjalistami w zakresie nautyki, konstrukcji i technologii z firm dla których powstawały projekty.

Należy uznać, iż kompetencje w zakresie stosowanej w realizacji projektów metodyki opartej na stosowanej naprzemiennie konwergencji i dywergencji w metodyce tzw. *Double Diamont* nie budzą zastrzeżeń. Na uznanie zasługuje biegła znajomość programów komputerowych zarówno graficznych stosowanych do szkiców i wizualizacji płaskich jak i projektowych umożliwiających tworzenie wirtualnych modeli trójwymiarowych. Zarówno ilustracje jak i opisy świadczą o profesjonalnej znajomości branży jednostek pływających jak i zasad współpracy z przedsiębiorcami z tego obszaru. Ten poziom wiedzy i kompetencji habilitanta dotyczy również formułowania ofert i wniosków o dofinansowanie prac projektowych z grantów UE, doradztwo w zakresie sporządzania specyfikacji, określanie cech i uwzględnianie parametrów kluczowych dla wdrożenia projektowanej jednostki pływającej. Oceniając potencjał projektowy habilitanta należy podkreślić, iż posiada on niezwykłą łatwość generowania zróżnicowanych form projektowanych jachtów, łodzi i innych jednostek, zarówno o dynamicznym (jachty, łodzie) jak i minimalistycznym (domy na wodzie) charakterze. W zakresie łodzi habilitant wypracował własny styl utworów, charakterystyczny język form oparty o dynamizujące klucze kompozycyjne w postaci przetłoczeń, odkształceń oraz kontrastów kolorystycznych i walorowych poszczególnych elementów bryły zewnętrznej projektowanych jednostek.

Z przedstawionego materiału wynika, iż obszarem opracowań jest zarówno stylizacja formy jednostek pływających i ich wnętrza, jak również podniesienie komfortu poprzez organizację przestrzeni i stref funkcjonalnych na pokładzie mająca na celu podniesienie atrakcyjności rynkowej i konkurencyjności projektowanych jednostek. W prezentowanej dokumentacji znajdują się również informacje o dopracowywaniu przez habilitanta zaproponowanych koncepcji w trójwymiarowych modelach wirtualnych umożliwiających badanie zarówno wrażeń estetycznych jak i parametrów użytkowych w zakresie antropometrii i ergonomii. Na tych etapach projektowania buduje model trójwymiarowy umożliwiający opracowanie konstrukcyjne i sporządzenie dokumentacji wykonawczej poszczególnych podzespołów.

Podsumowując, zarówno opisy stosowanych metod jak i uzupełniające je ilustracje świadczą o profesjonalnym opanowaniu warsztatu projektanta na każdym etapie – od wnioskowania o środki na prace badawczo-rozwojowe do sporządzenia końcowej dokumentacji wykonawczej.

Ocena wskazanego osiągnięcia artystycznego

Jako osiągnięcie do oceny habilitant przedstawił projekty wzornicze trzech różnych typów jednostek pływających służących do rekreacji na wodzie. Na podstawie zamieszczonej dokumentacji fotograficznej Recenzent ma pewność, że została zrealizowana jedna, ten projekt jest też najobszerniej opisany i zaprezentowany w dostarczonych materiałach. Pozostałe dwa projekty pozostają na różnych etapach wdrożenia. Habilitant nie dostarczył również żadnej informacji czy dokumentacji potwierdzającej upublicznienie tych projektów. Stąd recenzent skupi ocenę na zrealizowanym projekcie jachtu żaglowego Legion 360 w wersji mieczowej.

Autor rozpoczyna prezentację dzieła od opisu okoliczności pozyskania projektu realizowanego w ramach programu *bon na innowacje* w macierzystej uczelni. Szczegółowo opisuje wyzwania i kroki w procesie pozyskania grantu. Zamieszcza również zestawienie planowanych etapów projektowych z harmonogramem i budżetem. Obejmuje ono niezbędne dla realizacji procesu projektowania jednostki fazy, szczegółowo opisane zarówno w zakresie realizowanych czynności, rodzaju dokumentacji jak i planowanych efektów w zakresie określania konkretnych parametrów projektowanej jednostki.

Prezentację procesu projektowego otwiera wizualizacja i zdjęcie zaprojektowanego i wdrożonego do produkcji dekadę wcześniej jachtu żaglowego Vector. Według inwestora jednostka ta była punktem odniesienia dla projektu nowego jachtu. Habilitant uznał tę sytuację za szansę na zaprojektowanie i wdrożenie wszystkich pominiętych wtedy rozwiązań i pomysłów, poprawiających estetykę, funkcjonalność i komfort użytkowania jednostki, szczególnie w zakresie funkcjonalności i przestronności kajut. Postulat ten był dla projektanta źródłem dychotomii, czyli sprzecznych wymagań uzyskania funkcjonalnych wnętrz o znacznej kubaturze i naświetleniu przy zaprojektowaniu dynamicznej, lekkiej optycznie postaci zewnętrznej jednostki. Równie ważnym obszarem problemowym było zapewnienie poszerzonej dostępności, dostosowania jachtu do użytkowania przez osoby niepełnosprawne ruchowo poruszające się na wózkach inwalidzkich. Trzecim wyzwaniem było zaprojektowanie drugiej wersji wymiarowej i wyposażeniowej jachtu.

Aby osiągnąć te parametry przeprowadził badania, wysuwając śmiało hipotezy rozwiązań, aby następnie dokonać ich ewaluacji i eliminacji w celu szczegółowego dopracowania wybranych wariantów. Pierwszym obszarem badań była analiza porównawcza wariantowych propozycji zakomponowania bryły zewnętrznej jachtu. Autor użył zróżnicowanych środków i zabiegów kompozycyjnych na komputerowych wizualizacjach płaskich sylwetki bocznej jachtu. Prezentuje efekt wstępnego wyboru tych koncepcji przez inwestora za pomocą wizualizacji na wirtualnym modelu gabarytowym.

Następnie przechodzi do prac badawczych na wirtualnym środowisku 3D w celu weryfikacji wielkości pomieszczeń wewnątrz jednostki, definiując kluczowe parametry dla komfortu bytowania i użytkowania poszczególnych stref. Jednym z ciekawszych elementów jest użycie panoramy sferycznej do pokazania widoku wnętrza jachtu podczas wykonywania tego etapu prac projektowych.

Wyraźnie wydzielonym i obszernym fragmentem opisu i prezentacji dzieła są działania w celu podniesienia dostępności (projektowanie uniwersalne), definiujące oczekiwane cechy stref jachtu umożliwiające użytkowanie przez osoby niepełnosprawne ruchowo. Autor prezentuje na wizualizacjach z użyciem wirtualnego fantomu oraz modelu wózka inwalidzkiego hipotezy rozwiązań, (jak określa koncepcje badawcze) usprawnienia lub umożliwienia użytkowania jachtu przez osoby niepełnosprawne. Konkretnie propozycje rozwiązań dotyczą kluczowych elementów procesu użytkowego w zakresie usprawnienia: komunikacji pomiędzy pomostem a pokładem dzięki zastosowaniu składanej burty wzdłuż rufy jachtu; poruszania się po pokładzie dzięki składanym

stolikom; poruszanie się wewnątrz jachtu w zakresie komunikacji pionowej – zejścia do kajuty dzięki obracanym poręczom umożliwiającym przeniesienie ciężaru ciała i dźwignięcie się z wózka, poruszanie się wewnątrz jachtu dzięki poręczom do przemieszczania się w mesie i kajucie, zaproponowanie rozkładanego spocznika w mesie i szerokiego wejście/wjazd do łazienki/toalety.

Ostatnim zaprezentowanym i opisanym etapem projektu wzorniczego jest zaprojektowanie drugiej, powiększonej wersji jachtu z wariantowymi rozwiązaniami organizacji wnętrza mieszczącego 3 lub 4 kajuty mieszkalne.

Podsumowując należy stwierdzić, iż zaprezentowany i opisany projekt należy do opracowań o dużym stopniu złożoności. Zawiera obszary wymagające rozległych kompetencji, od umiejętności stylizacji bryły zewnętrznej jednostki, poprzez definiowanie procesów użytkowych i stref pokładu oraz kajut jako środowiska umożliwiającego realizację szeregu potrzeb użytkowników oraz kompetencji w zakresie projektowania wnętrz ze szczególnym uwzględnieniem małej kubatury i wielofunkcyjności pomieszczeń. Zawierał również potencjalnie wykluczające się parametry i cechy, które habilitant trafnie zdefiniował i zaproponował rozwiązania tych problemów o wysokim potencjale wzorniczym. Świadczy to o doskonałym opanowaniu warsztatu i wysokich kompetencjach habilitanta w obszarze projektowania jednostek pływających. Szkoda że w dokumentacji fotograficznej z procesu budowy jachtu oraz eksploatacji gotowej jednostki na wodzie i na zdjęciach wykończonych i wyposażonych wnętrz z lutego 2023 nie widać zaproponowanych przez projektanta rozwiązań podnoszących dostępność jednostki dla osób niepełnosprawnych.

Ocena dorobku projektowego

Do oceny dorobku projektowego habilitant przedstawił dokumentację w formie zeszytu z wizualizacjami i zdjęciami o objętości 112 stron. Na stronach 4-15 zamieścił dokumentację projektów stanowiących oryginalne osiągnięcie projektowe, opisane wcześniej w autoreferacie. Na stronach 15-76 pozostały dorobek projektowy i artystyczny powstały po uzyskaniu stopnia doktora. Na Stronach 79-111 projekty zrealizowane przed uzyskaniem stopnia doktora. Z przedłożonej dokumentacji wynika, iż po uzyskaniu stopnia doktora opracował 26 projektów wzorniczych jednostek pływających i produktów oraz jeden system identyfikacyjny dla firmy, dwie strony internetowe oraz kolekcję dzieł pod nazwą „malarstwo projektowe”.

Do najważniejszych należą projekty jednostek pływających, w tym jachtu o charakterystyce regatowej, jachtu i katamaranu motorowego, deski SUP, kajaka, domów na wodzie. Są to dojrzałe projekty wzornicze z profesjonalnie przygotowaną dokumentacją. Wskazują nie tylko na wysoki poziom kompetencji zawodowych, ale również potwierdzają tezę, że skuteczne projektowanie produktów o dużym potencjale konkurencyjnym może być istotnym wsparciem dla przedsiębiorców w rozwijaniu oferty produktowej ich firm, a tym samym wspieranie gospodarki państwa. Habilitant wskazuje również na rolę specjalisty dostarczającego dokumentację i badania pozwalające podejmować decyzje o inwestowaniu stoczni jachtowych w produkcję nowych jednostek. Opracowana przez niego dokumentacja wzornicza umożliwia również zainteresowanie wdrożeniem potencjalnych klientów indywidualnych lub inwestorów, którzy będą finansować ich budowę.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż habilitant wykazał się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni. W roku 2019 habilitant zaprojektował w zespole z pracownikami Politechniki Wrocławskiej „Nowoczesną jednostkę pływającą typu katamaran żaglowo - motorowy”. Jego udział w projekcie obejmował pomiary i badania wirtualne nad opracowaniem planów pokładów jednostki pływającej, opracowanie założeń wstępnych dla kadłubów, badania funkcjonalności i ergonomii w poszczególnych pomieszczeniach, wstępne zaproponowanie

rozmieszczenia sterówki, opracowanie stylistyki, wybór materiałów wnętrza i zewnątrz. Prace były współfinansowane ze środków EU a prowadzone dla firmy Corthinx.

Podsumowując, na podstawie oceny przedstawionej dokumentacji należy uznać habilitanta za doświadczonego projektanta wzornictwa ze szczególnymi kompetencjami w zakresie projektowania jednostek pływających. Jest niezwykle pracowity i zaangażowany w uprawianie zawodu, działa jednak w wąskiej niszy branżowej. To zawodowiec – stylist, charakteryzujący się biegłą znajomością programów graficznych i projektowych do wizualizacji. Posiada również unikalne względem wykształcenia kierunkowego wiedzę i kompetencje sporządzania wniosków o finansowanie prac projektowych z grantów i funduszy UE.

Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę

Od 2008 do 2014 roku habilitant prowadził samodzielnie przedmiot Komputerowe Wspomaganie Projektowania, w ramach którego wykładał i realizował ćwiczenia praktyczne z modelowania 3D, wizualizacji i mapowania w programie 3ds max. Realizował też kursy pół-semesteralne dla studentów studiów magisterskich pod nazwą „Projektowanie statków żeglugi śródlądowej” oraz „Zaawansowane funkcje wspomagające projektowanie koncepcyjne i badania w programie 3ds max”. Jednocześnie od 2008 roku był asystentem w pracowni Projektowania Środków Transportu, a od 2016 roku jest adiunktem w tej pracowni. I tę aktywność należy uznać za kluczową w ocenianym okresie. Zgodnie z nazwą profil prowadzonej przez habilitanta pracowni związany jest ściśle z szeroko pojętą branżą transportową oraz przemysłem rozrywkowym – projekty dla gier komputerowych.

Pracownia oferuje zajęcia dla studentów 2 i 3 roku studiów licencjackich oraz 1 i 2 roku studiów magisterskich, jest jedną z sześciu pracowni dyplomuujących w Katedrze Wzornictwa i proponuje szeroki wachlarz tematów. Są to między innymi tutorial rysunkowy czyli kopiowanie krok po kroku rysunku projektowego zgodnie z instrukcją, zadania transformacji przedmiotu codziennego użytku w pojazd, pojazdu wykonanego przez innego autora w inny pojazd i projekt redesignu kultowych pojazdów. Projektowane są również pojazdy specjalnego przeznaczenia, linie stylistyczne nowych pojazdów, przyczep i jednostek pływających. Zakres realizowanych tematów obejmuje również projektowanie obiektów do gier komputerowych. Są to przede wszystkim pojazdy ale projektowane są też postaci, lokacje i całe scenografie.

Ciekawą inicjatywą jest transfer wiedzy z firm które opisywał we wnioskach grantowych. Wykorzystuje wiedzę zdobytą w trakcie projektów B+R związaną z realizowanymi grantami do prowadzenia wykładów i zadań projektowych. Po zrealizowaniu przez niego zadań w ramach programu Mozart zaproponował studentom w pracowni opracowywanie projektów jednostek pływających i domów modułowych zgodnie z zakresem opisanym w projekcie. Były to takie same typy jednostek czy obiektów jakie wcześniej projektował dla firm. Tym samym przekazał własne doświadczenia badawcze studentom, którzy mogli zmierzyć się z realnymi problemami badawczymi w mniejszej skali, dostosowanej do ich umiejętności. Wprowadza również studentów w świat pisania wniosków na badania. Przedstawia metodologię, formalności i sposób prowadzenia projektów finansowanych z UE. Proces transferu wiedzy i kompetencji obejmuje również otwarte przeglądy prac organizowane na koniec każdego semestru w swojej pracowni, dzięki którym młodszy studenci mogą zobaczyć prace starszych, bardziej zaawansowanych. Tak prowadzone zajęcia przynoszą oczekiwane rezultaty w postaci międzynarodowych karier i zatrudniania absolwentów w renomowanych biurach projektowych firm BMW, Lamborghini, Pininfarina, Gelly, Italdesig. Opis działalności dydaktycznej i popularyzatorskiej w pracowni uzupełnia dokumentacja kilku przykładowych projektów semestralnych, a także prac

dyplomowych. Habilitant jest promotorem 9 projektów dyplomowych magisterskich 19 projektów dyplomowych licencjackich.

W zakresie funkcji organizacyjnych nawiązał współpracę ze studiem Infiniti z Wielkiej Brytanii i z firmą Navishippproject z Wrocławia. Zajmuje się gromadzeniem dokonań dydaktyków Katedry Wzornictwa na potrzeby ewaluacji, uzupełnia dane pracowników Wydziału w systemie POLON, angażuje się w opracowanie procedur finansowania wniosków badawczych na macierzystym Wydziale, jest sekretarzem Wydziałowej Komisji Wyborczej i pełnił obowiązki członka Komisji Dyscyplinarnej ds. Dydaktyków Akademii.

Popularyzacja nauki przez habilitanta obejmuje aktualizując danych Katedry na oficjalnej stronie Akademii, zbieranie materiałów i przygotowywanie prezentacji multimedialnych Katedry Wzornictwa na rozmaite wystawy oraz zbieranie i uzupełnianie strony pracowni Projektowania Środków Transportu.

Konkluzja

Na podstawie analizy całości dostarczonych materiałów mogę stwierdzić, że Pan dr Wojciech Wesołek przedstawił do oceny zestaw dokumentacji aktywności projektowej, dydaktycznej i organizacyjnej która budzi uznanie. Wskazuje ona na zrozumienie dziedziny i roli projektanta wzornictwa jako koordynatora i specjalisty opracowującego innowacje estetyczne, funkcjonalne uwzględniające oczekiwania producenta, końcowego użytkownika, norm i przepisów, technologii i parametrów użytkowych produktu. Habilitant rozumie kluczową rolę designera w optymalizacji parametrów produktu, a jednocześnie podkreśla wagę kompetencji, wiedzy specjalistów i potencjalnych użytkowników. Wskazuje to na duże zaangażowanie, dojrzałość, refleksję opartą o doświadczenia płynące z przeprowadzenia poszczególnych procesów projektowych.

W działaniach habilitanta widać konsekwentne podążanie drogą oryginalnej, pełnej pasji aktywności zawodowej w obszarze projektowania środków transportu, co zaowocowało szeregiem wdrożonych projektów wzorniczych jednostek pływających. W dorobku tym wyróżnia się zdecydowanie twórczość w zakresie stylizacji jachtów i jednostek pływających ale również projektowania różnorodnych pod względem funkcji stref na pokładach jednostek i przestrzeni w kajutach. Habilitant w sposób mistrzowski wykorzystuje w tych opracowaniach oprogramowanie graficzne i trójwymiarowe programy komputerowe do projektowania i wizualizacji produktów. Potrafił również znacząco rozszerzyć pole problemowe o zagadnienia antropometrii, ergonomii i komfortu w projektowaniu tak złożonego środowiska i w zaprezentowanym projekcie jachtu uczynić użytkownika, w tym osoby niepełnosprawne kluczowym elementem i punktem odniesienia do decyzji projektowych. Jest to istotny krok w kierunku rozumienia przez habilitanta istoty uprawianego zawodu i wskazuje na zdolność do refleksji i samodzielnego rozwoju. Stąd też mogę stwierdzić, iż jego dorobek projektowy spełnia wymagania art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki. Zatem popieram wniosek o nadanie Panu dr. Wojciechowi Wesołkowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

dr hab. Krzysztof Chróścielewski